THE UNIQUENESS OF ACTIVE TOURISM IN AUSTRALIA

УНІКАЛЬНІСТЬ АКТИВНОГО ТУРИЗМУ В АВСТРАЛІЇ

Іванчук Світлана
Національний транспортний університет,
Київ, Україна
lana50@ukr.net

Активний туризм у сучасних умовах є одним із найдинамічніших напрямів світової туристичної індустрії, оскільки поєднує фізичну активність, пізнання природного середовища, пригодницький досвід, екологічну відповідальність та культурну взаємодію з територією подорожі. На відміну від пасивних форм відпочинку, активний туризм передбачає безпосередню участь туриста у подоланні маршруту, освоєнні природного простору, взаємодії з ландшафтами, водними, гірськими, пустельними або прибережними зонами. Саме тому цей вид туризму розглядається не лише як форма дозвілля, а і як важливий інструмент сталого розвитку туристичних дестинацій, популяризації здорового способу життя, збереження природної спадщини та формування екологічної культури подорожуючих.

Особливої актуальності тема активного туризму набуває в контексті Австралії, яка має унікальний природно-рекреаційний потенціал. Територія країни охоплює різноманітні природні комплекси: океанічне узбережжя, коралові рифи, пустельні ландшафти, гірські масиви, тропічні ліси, національні парки та природоохоронні території. Таке поєднання ресурсів створює сприятливі умови для розвитку різних форм активного туризму, зокрема трекінгу, хайкінгу, серфінгу, дайвінгу, велотуризму, кемпінгу, каякінгу, скелелазіння, сафарі, спелеотуризму та пригодницьких подорожей.

1. Активний туризм у системі сучасних глобальних туристичних тенденцій: концептуальні засади та особливості розвитку

Австралія традиційно розглядається як одна з провідних країн у сфері природоорієнтованого, пригодницького та екологічно відповідального туризму. Значна частина туристичних маршрутів країни пов’язана з відвідуванням національних парків, морських заповідників, природних пам’яток та територій, що мають культурне значення для корінних народів Австралії. Важливе місце у формуванні туристичного продукту посідають Великий Бар’єрний риф, Улуру-Ката-Тьюта, Блакитні гори, Тасманія, Велика океанська дорога, тропічні ліси Квінсленду, пустельні райони Центральної Австралії та численні прибережні дестинації.

Разом із тим розвиток активного туризму в Австралії супроводжується низкою викликів. До них належать необхідність забезпечення безпеки туристів у природному середовищі, збереження екосистем, регулювання туристичних потоків на вразливих природних територіях, адаптація туристичної інфраструктури до кліматичних змін, підвищення якості туристичних послуг і

впровадження принципів сталого розвитку. Окремої уваги потребує питання балансу між комерційним використанням природних ресурсів та їх охороною, оскільки надмірне туристичне навантаження може негативно впливати на екологічний стан територій.

Актуальність дослідження також зумовлена тим, що активний туризм в Австралії має не лише рекреаційне, а й соціально-економічне значення. Він сприяє розвитку регіонів, створенню робочих місць, підтримці малого та середнього туристичного бізнесу, розширенню туристичної інфраструктури, залученню інвестицій та популяризації країни на міжнародному туристичному ринку. Особливо важливим є розвиток активного туризму у віддалених регіонах Австралії, де туристична діяльність може стати чинником економічного пожвавлення та підтримки місцевих громад.

У сучасних умовах активний туризм дедалі більше інтегрується з екологічним, пригодницьким, спортивним, культурно-пізнавальним та етнографічним туризмом. Для Австралії це має особливе значення, оскільки туристичні маршрути часто проходять територіями, пов'язаними з природною спадщиною та культурою аборигенних народів. Тому дослідження активного туризму в Австралії потребує комплексного підходу, який враховує природно-рекреаційні ресурси, інфраструктурне забезпечення, безпекові аспекти, екологічні обмеження, особливості туристичного попиту та перспективи сталого розвитку дестинацій.

Активний туризм у сучасній туристичній індустрії розглядається як один із найбільш перспективних напрямів подорожей, що поєднує фізичну активність, перебування у природному середовищі, елементи пригоди, пізнавальну складову та відповідальне ставлення до туристичної дестинації. На відміну від традиційних форм рекреації, активний туризм передбачає не лише споживання туристичних послуг, а й безпосередню участь туриста у подоланні маршруту, освоєнні природного простору, взаємодії з ландшафтом, культурою місцевих громад та природною спадщиною території.

У зарубіжній науковій і професійній літературі активний туризм часто розглядається у взаємозв'язку з adventure tourism, тобто пригодницьким туризмом. За підходом Adventure Travel Trade Association, пригодницька подорож зазвичай охоплює щонайменше два з трьох компонентів: фізичну активність, природне середовище та культурне занурення. Такий підхід є особливо доречним для аналізу Австралії, оскільки більшість її активних туристичних продуктів формуються саме на перетині природи, рухової активності та культурного досвіду (Adventure Travel Trade Association, 2026).

Особливого значення активний туризм набуває в контексті сталого розвитку. UN Tourism визначає сталість у туризмі через необхідність збалансування екологічних, економічних і соціокультурних аспектів розвитку, що є важливим для природних дестинацій Австралії, де туристична активність часто відбувається на територіях з високою екологічною цінністю (UN Tourism, 2026). У цьому контексті активний туризм не можна розглядати лише як форму дозвілля: він також виконує природоохоронну, освітню, регіонально-економічну та культурно-комунікативну функції.

Австралія є однією з провідних країн світу для розвитку активного туризму завдяки винятковому природно-рекреаційному потенціалу. Її туристичний простір охоплює океанічні узбережжя, коралові рифи, пустельні території, гірські масиви, тропічні ліси, національні парки, морські заповідники та унікальні природні об'єкти. На офіційному туристичному порталі Австралії особливо підкреслюється значення природних парків, кемпінгу, спостереження за дикою природою та активного відпочинку як важливих складових туристичного досвіду країни (Tourism Australia, 2026f)

Водночас активний туризм в Австралії тісно пов'язаний з екологічною відповідальністю. Наприклад, Великий Бар'єрний риф є не лише всесвітньо відомою туристичною дестинацією для дайвінгу, снорклінгу, каякінгу та морських екскурсій, а й чутливою екосистемою, яка потребує низьковпливових моделей відвідування. Tourism Australia наголошує на необхідності мінімізації туристичного впливу на цю територію, оскільки вона має статус об'єкта всесвітньої спадщини ЮНЕСКО та є важливою природною системою для майбутніх поколінь(Tourism Australia, 2026e).

Таблиця 1 - Наукові та професійні підходи до трактування активного й пригодницького туризму (UN Tourism, 2026).

№	Джерело / авторський підхід	Зміст підходу	Значення для теми активного туризму в Австралії
1	Adventure Travel Trade Association	Пригодницький туризм поєднує фізичну активність, природне середовище та культурне занурення	Дає змогу пояснити австралійські маршрути як комплексний туристичний продукт, що поєднує природу, рух і культуру
2	UN Tourism	Сталий туризм має враховувати екологічні, економічні та соціокультурні аспекти розвитку	Дозволяє розглядати активний туризм Австралії не лише як відпочинок, а як інструмент сталого розвитку територій
3	Global Sustainable Tourism Council	Екотуризм є окремим сегментом природоорієнтованого туризму, а сталість має бути принципом для всіх форм туризму	Дає змогу відмежувати активний туризм від суто екологічного, але водночас підкреслити їх взаємозв'язок
4	N. L. B. Knowles	Пригодницький туризм може бути інструментом досягнення цілей сталого розвитку дестинацій	Важливо для оцінювання активного туризму Австралії як чинника розвитку регіонів і природоохоронних територій

5	Tourism Australia	Австралія просуває природні території, національні парки та активний відпочинок як ключові туристичні переваги	Підтверджує практичну значущість активного туризму для туристичного бренду країни

Узагальнення наведених підходів дає підстави стверджувати, що активний туризм доцільно розглядати як багатокомпонентний вид туристичної діяльності, у межах якого турист не лише відвідує певну територію, а й активно взаємодіє з її природним, культурним і соціальним середовищем. Для Австралії це має особливе значення, оскільки природні ресурси країни є не просто фоном туристичного споживання, а основою формування конкурентоспроможних туристичних продуктів.

Активний туризм в Австралії охоплює широкий спектр видів діяльності. Найбільш поширеними серед них є хайкінг і трекінг у національних парках, серфінг на океанічному узбережжі, дайвінг і снорклінг на Великому Бар'єрному рифі, каякінг, велотуризм, кемпінг, спостереження за дикою природою, скелелазіння, пустельні маршрути, пригодницькі експедиції та комбіновані природо-культурні тури. Tourism and Events Queensland, зокрема, акцентує на різноманітті активностей Великого Бар'єрного рифу: дайвінг, снорклінг, вітрильні подорожі, каякінг, навчальні екскурсії та польоти над рифом.

Таблиця 2 - Основні види активного туризму в Австралії та ресурсна база їх розвитку Tourism Australia, Tourism and Events Queensland та міжнародних підходів до пригодницького туризму (Adventure Travel Trade Association, 2026).

Вид активного туризму	**Типові туристичні активності**	**Ресурсна база Австралії**	**Потенційний ефект для дестинації**
Морський активний туризм	Дайвінг, снорклінг, каякінг, вітрильні подорожі	Великий Бар'єрний риф, узбережжя Квінсленду, Західна Австралія	Розвиток морських дестинацій, формування екологічної культури туристів
Прибережний і спортивний туризм	Серфінг, пляжні активності, SUP-тури	Сіднейське узбережжя, Голд-Кост, Байрон-Бей	Підвищення туристичної привабливості узбереж, розвиток малого бізнесу
Гірський і пішохідний туризм	Хайкінг, трекінг, скелелазіння	Блакитні гори, Австралійські Альпи, Тасманія	Диверсифікація туристичного продукту, розвиток регіональних маршрутів
Пустельний активний туризм	Експедиційні маршрути, кемпінг, 4WD-	Центральна Австралія, Улуру-Ката-	Залучення туристів до віддалених територій, підтримка локальних

	тури	Тьюта, Аутбек	громад
Природо-пізнавальний туризм	Спостереження за дикою природою, фототури, екостежки	Національні парки, тропічні ліси, заповідні території	Підвищення екологічної обізнаності, підтримка природоохоронних програм
Культурно-активний туризм	Маршрути спадщини, тури з участю громад корінних народів	Території, пов'язані з культурою First Nations	Підтримка культурної спадщини, розвиток етичного туризму

Важливо підкреслити, що активний туризм в Австралії має не лише рекреаційне, а й економічне значення. Він сприяє розвитку регіональних туристичних систем, створенню робочих місць, підтримці локальних операторів, гідів, інструкторів, малих засобів розміщення, транспортних компаній і сервісних підприємств. Особливо важливою є роль активного туризму у віддалених регіонах, де природні об'єкти часто є головною основою економічної активності.

Рисунок 1- Структурна модель активного туризму в Австралії

Разом із тим розвиток активного туризму супроводжується певними проблемами. До них належать ризики надмірного туристичного навантаження на природні території, деградація екосистем, небезпека для туристів у складних природних умовах, потреба у професійній підготовці гідів та інструкторів, необхідність регулювання туристичних потоків, а також адаптація туристичної інфраструктури до кліматичних змін. Саме тому сучасна модель активного туризму в Австралії має базуватися не лише на комерційному використанні

природних ресурсів, а й на принципах безпеки, сталості, екологічної відповідальності та партнерства з місцевими громадами.

Запропонована модель показує, що активний туризм в Австралії формується на перетині трьох базових складових: природно-рекреаційної основи, туристичної активності та культурного змісту. Саме така комбінація робить австралійський туристичний продукт конкурентоспроможним на міжнародному ринку, оскільки турист отримує не лише фізичний досвід, а й глибше пізнання території.

Таблиця 3 - Проблеми та напрями розвитку активного туризму в Австралії (UN Tourism, 2026).

Проблема розвитку	**Зміст проблеми**	**Можливий напрям вирішення**
Екологічне навантаження на природні території	Висока концентрація туристів у популярних дестинаціях може погіршувати стан екосистем	Обмеження потоків, попереднє бронювання маршрутів, екологічний моніторинг
Кліматичні зміни	Підвищення температур, лісові пожежі, деградація коралових екосистем	Адаптація маршрутів, розвиток низьковуглецевих туристичних продуктів
Безпека туристів	Складні природні умови, віддаленість маршрутів, ризики на воді та в пустелі	Сертифікація гідів, інструктажі, цифрові системи навігації та попередження
Нерівномірність розвитку регіонів	Популярні дестинації перевантажені, тоді як частина територій використовується недостатньо	Просування альтернативних маршрутів, підтримка локальних операторів
Комерціалізація природної спадщини	Ризик перетворення природних об’єктів лише на туристичний товар	Впровадження принципів відповідального туризму та участь місцевих громад
Потреба в інноваціях	Туристи очікують персоналізованого, безпечного й технологічно зручного досвіду	Використання мобільних застосунків, AR/VR-навігації, цифрового бронювання

Зарубіжні дослідження свідчать, що пригодницький туризм може бути не лише ринковим сегментом, а й інструментом досягнення цілей сталого розвитку дестинацій. Зокрема, Knowles (2019) розглядає пригодницький туризм як напрям, здатний підтримувати сталі результати за умови належного планування, управління ресурсами та врахування інтересів місцевих громад. Для Австралії цей підхід є особливо важливим, оскільки значна частина активних туристичних маршрутів проходить через екологічно чутливі

території, зокрема морські екосистеми, пустельні ландшафти, національні парки та території культурного значення.

Таким чином, активний туризм в Австралії доцільно розглядати як комплексну форму туристичної діяльності, що поєднує фізичну активність, природний досвід, культурну взаємодію, екологічну відповідальність і регіональний економічний розвиток. Його подальше становлення залежить від якості туристичної інфраструктури, професійності операторів, безпеки маршрутів, цифровізації туристичних сервісів, екологічного регулювання та здатності дестинацій зберігати баланс між туристичним використанням і охороною природної спадщини.

Активний туризм в Австралії є не просто одним із видів відпочинку, а важливим напрямом розвитку туристичної індустрії, який поєднує природну унікальність країни, високий рівень пригодницької привабливості, культурну самобутність і потребу в екологічно збалансованому управлінні дестинаціями. Саме тому його дослідження є важливим для формування сучасної наукової концепції розвитку туристичних територій, орієнтованих на сталість, безпеку, інноваційність і конкурентоспроможність.

Активний туризм є одним із найбільш перспективних напрямів сучасної туристичної індустрії, оскільки він поєднує рекреацію, фізичну активність, пізнання природного середовища, елементи пригоди та відповідальне ставлення до дестинації. У межах цього виду туризму турист не залишається пасивним споживачем послуг, а безпосередньо взаємодіє з природним простором: долає маршрути, бере участь у водних, гірських, пішохідних або велосипедних активностях, спостерігає за дикою природою, знайомиться з культурною спадщиною території.

Для Австралії активний туризм має особливе значення, оскільки країна володіє унікальною природно-рекреаційною базою. До неї належать океанічні узбережжя, коралові рифи, пустельні території, гірські масиви, тропічні ліси, національні парки, морські заповідники та об’єкти культурної спадщини корінних народів. Саме тому активний туризм в Австралії доцільно розглядати не лише як форму відпочинку, а як складний туристичний продукт, що формується на перетині природи, інфраструктури, безпеки, сервісу, культурної автентичності та принципів сталого розвитку.

При дослідження активного туризму Австралії доцільно акцентувати увагу на сучасних викликах: кліматичних змінах, деградації чутливих екосистем, надмірному туристичному навантаженні на популярні природні об’єкти, безпеці туристів у складних природних умовах, необхідності цифровізації маршрутів, професійній підготовці гідів та забезпеченні балансу між комерційним використанням природних ресурсів і їх охороною.

2. Стратегія THRIVE 2030 як інструмент трансформації та сталого розвитку туристичної економіки Австралії

Австралійська стратегія розвитку туристичної економіки THRIVE 2030 орієнтована на довгострокове й стале зростання visitor economy, підвищення

якості туристичного досвіду та отримання сталих вигід для економіки й громад. Це безпосередньо відповідає логіці розвитку активного туризму, оскільки саме природоорієнтовані й пригодницькі подорожі значною мірою залежать від якості природного середовища, рівня безпеки, транспортної доступності, цифрових сервісів і здатності дестинацій управляти туристичними потоками (Austrade, 2022, 2026).

Таблиця 4 - Сучасні особливості проєктування туристичного продукту у сфері активного туризму Австралії

Компонент туристичного продукту	**Зміст компонента**	**Особливості для Австралії**
Природно-рекреаційна база	Природні об’єкти, ландшафти, кліматичні умови, біорізноманіття	Великий Бар’єрний риф, Улуру-Ката-Тьюта, Тасманія, Блакитні гори, узбережжя Квінсленду, пустельні райони Аутбеку
Туристична активність	Фізична або пригодницька дія туриста	Хайкінг, трекінг, дайвінг, снорклінг, серфінг, каякінг, велотуризм, кемпінг, 4WD-маршрути
Інфраструктура	Транспорт, розміщення, інформаційні центри, навігація, спорядження	Розвиток visitor centres, кемпінгових зон, туристичних маршрутів, цифрових сервісів і локальної логістики
Безпека	Захист туристів від природних, кліматичних і технічних ризиків	Інструктажі, маркування маршрутів, сертифікація гідів, попередження про спеку, пожежі, небезпечну фауну
Екологічна відповідальність	Мінімізація негативного впливу туризму на природу	Обмеження туристичного навантаження, reef-safe практики, контроль доступу до чутливих територій
Культурна складова	Взаємодія з локальними громадами та спадщиною First Nations	Етичні маршрути, участь корінних громад, інтерпретація культурного значення територій
Цифрові технології	Інформаційна підтримка туриста до, під час і після подорожі	Онлайн-бронювання, мобільні карти, GPS-навігація, цифрові permits, системи попередження про небезпеку

Особливістю активного туризму є те, що туристичний продукт тут формується не лише з традиційних елементів — транспорту, розміщення,

харчування та екскурсійного супроводу. Його основу становить досвід активної взаємодії з територією. Наприклад, у морських дестинаціях Австралії туристичний продукт може включати дайвінг або снорклінг, інструктаж із безпеки, екологічну лекцію, трансфер до місця занурення, супровід сертифікованого інструктора, оренду спорядження, фото- або відеофіксацію, а також участь у природоохоронних або освітніх програмах.

Великий Бар'єрний риф є одним із найбільш показових прикладів такої моделі. Він водночас виступає туристичною атракцією світового рівня, простором для активного морського туризму та чутливою екосистемою, яка потребує відповідального управління. Great Barrier Reef Marine Park Authority підкреслює, що туристична привабливість рифу значною мірою залежить від його екологічного стану, а Australian Government визнає важливу роль туристичних операторів у його збереженні (Great Barrier Reef Marine Park Authority, 2026a).

У процесі проєктування туристичного продукту активного туризму необхідно враховувати не тільки привабливість природних ресурсів, а і їхню вразливість. Для Австралії це особливо важливо через вплив кліматичних змін, підвищення температур, ризик лісових пожеж, деградацію коралових екосистем, зміну стану пляжів, лісів, гірських і пустельних маршрутів. У заяві Director of National Parks щодо кліматичних змін наголошується, що управління австралійськими парками має здійснюватися з урахуванням кліматичних ризиків, адаптації природних територій і захисту біорізноманіття (Department of Climate Change, Energy, the Environment and Water, 2023, 2026a).

Тому сучасні проблеми розвитку активного туризму в Австралії доцільно розглядати не крізь призму пандемічних обмежень, а через більш актуальні довгострокові виклики. Йдеться про здатність туристичної системи адаптуватися до кліматичних змін, забезпечити екологічну стійкість природних дестинацій, підвищити безпеку туристів, запобігати надмірній концентрації потоків у найбільш популярних місцях і водночас підтримувати економічний розвиток регіонів.

Таблиця 5 - Актуальні проблеми розвитку активного туризму в Австралії та можливі напрями їх вирішення

Актуальна проблема	**Прояв проблеми в активному туризмі**	**Можливі напрями вирішення**
Кліматичні зміни	Спека, пожежі, зміна сезонності, ризики для туристів на відкритих маршрутах	Адаптація маршрутів, сезонне планування, системи попередження, розвиток кліматично безпечних продуктів
Деградація чутливих екосистем	Ризики для коралових рифів, лісів, пустельних і прибережних територій	Обмеження доступу, екологічний моніторинг, low-impact tourism, участь операторів у природоохоронних програмах

Надмірне туристичне навантаження	Концентрація туристів у популярних національних парках і на природних об’єктах	Квоти, попереднє бронювання, диверсифікація маршрутів, розвиток менш відомих дестинацій
Безпека туристів	Травматизм, втрата орієнтації, небезпека дикої природи, погодні ризики	Сертифікація гідів, інструктажі, GPS-навігація, страхування, маркування маршрутів
Нерівномірний розвиток регіонів	Частина популярних територій перевантажена, а віддалені регіони недостатньо інтегровані в туристичний ринок	Розвиток локальних маршрутів, підтримка малого бізнесу, інвестиції у visitor infrastructure
Комерціалізація природної спадщини	Ризик перетворення природних об’єктів лише на туристичний ресурс	Етичні стандарти, участь місцевих громад, обмеження агресивного маркетингу
Недостатня цифровізація маршрутів	Нестача актуальної інформації для туристів у реальному часі	Мобільні застосунки, онлайн-карти, цифрові дозволи, інтегровані системи безпеки
Потреба в професійних кадрах	Якість активного туру залежить від підготовки гідів, інструкторів і операторів	Навчання, сертифікація, стандарти сервісу, розвиток професійних програм

Активний туризм значною мірою залежить від якості інфраструктури. В Австралії це стосується не лише доріг, готелів або кемпінгів, а й інформаційних центрів, цифрових сервісів, систем навігації, пунктів безпеки, доступності маршрутів, місць оренди спорядження та інтерпретаційних центрів. Наприклад, розвиток туристичних інформаційних центрів у Центральній Австралії спрямований на покращення доступу туристів до інформації, підтримку операторів і посилення регіональної туристичної економіки.

Важливим напрямом є також розвиток низьковпливових форматів активного туризму. Йдеться про такі туристичні продукти, які не руйнують природне середовище, не створюють надмірного шумового чи транспортного навантаження, не порушують середовище існування тварин і водночас забезпечують туристу якісний досвід. Прикладом такого підходу може бути розвиток екотуристичних маршрутів, bushwalking, mountain biking, glamping і zip-line форматів на відновлених територіях, якщо вони супроводжуються екологічним плануванням та мінімальним втручанням у природні комплекси.

Окрему увагу слід приділити безпеці. Активний туризм завжди передбачає певний рівень ризику, оскільки туристи перебувають у відкритому природному середовищі. У Квінсленді, наприклад, офіційні рекомендації для відвідувачів парків і лісів наголошують на необхідності підготовки до маршруту, врахування погодних умов, запасів води, обережності щодо дикої

природи та дотримання попереджувальних знаків (Queensland Government, 2026b). Отже, безпека повинна бути не додатковим елементом, а обов'язковою складовою проєктування туристичного продукту активного туризму.

Таблиця 6 - Етапи проєктування туристичного продукту активного туризму в Австралії

Етап	Зміст робіт	Очікуваний результат
1. Аналіз ресурсів дестинації	Вивчення природних, культурних, інфраструктурних і безпекових умов	Визначення потенціалу території для активного туризму
2. Вибір цільової аудиторії	Сегментація туристів за віком, досвідом, фізичною підготовкою, мотивацією	Формування чіткого профілю споживача
3. Розробка маршруту	Визначення траси, тривалості, складності, сезонності та точок зупинки	Створення логіки туристичного маршруту
4. Оцінка ризиків	Аналіз кліматичних, природних, технічних і медичних ризиків	Підготовка протоколів безпеки
5. Формування пакета послуг	Поєднання транспорту, проживання, харчування, активностей, гідів, спорядження	Готовий туристичний продукт
6. Екологічне планування	Визначення допустимого навантаження, правил поведінки, природоохоронних заходів	Зменшення негативного впливу на дестинацію
7. Ціноутворення	Розрахунок витрат, сезонності, рівня сервісу, страхування, прибутковості	Обґрунтована ціна туру
8. Просування	Використання сайтів, соціальних мереж, платформ бронювання, партнерських каналів	Вихід продукту на ринок
9. Моніторинг якості	Збір відгуків, аналіз безпеки, оцінка екологічного впливу	Удосконалення продукту після запуску

Як і будь-який туристичний продукт, активний тур проходить певний життєвий цикл: розробку, впровадження, зростання, зрілість і оновлення або спад. Проте для активного туризму цей цикл має специфічні риси. Якщо звичайний тур може оновлюватися переважно через зміну програми чи рівня сервісу, то активний туризм потребує постійного перегляду маршруту відповідно до стану природного середовища, погодних умов, екологічних обмежень, безпекових протоколів і змін туристичного попиту.

У зв'язку з цим туристичний продукт активного туризму в Австралії має бути гнучким. Наприклад, маршрут, який є популярним у певний сезон, може стати небезпечним через спеку, пожежну небезпеку, повені або інші природні фактори. Морські активності можуть обмежуватися через стан рифів, погодні умови, хвилювання океану або правила охорони морських територій. Саме

тому проєктування активного туру повинно включати не лише маркетинговий і фінансовий розрахунок, а й природоохоронну, кліматичну та безпекову експертизу.

У структурі активного туру можна виділити основні та додаткові послуги. До основних належать транспортування, проживання, харчування, програма активностей, супровід гіда або інструктора, страхування та базове спорядження. Додатковими можуть бути фото- і відеозйомка, оренда спеціального обладнання, участь у майстер-класах, індивідуальний супровід, розширені культурні програми, екологічні лекції, локальні гастрономічні елементи або волонтерська участь у природоохоронних заходах.

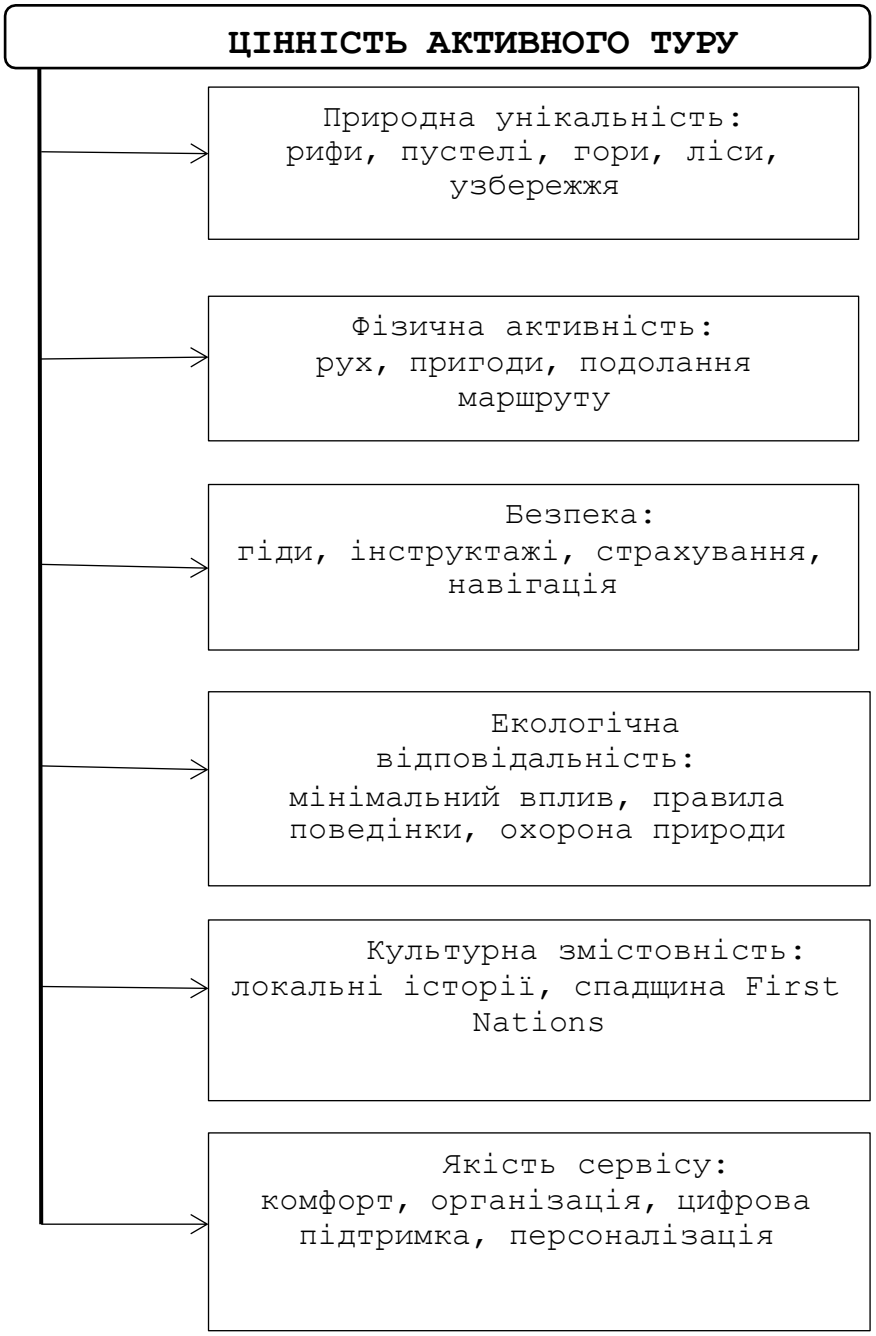

Рисунок 2 - Модель формування цінності активного туру в Австралії

.

Саме поєднання основних і додаткових послуг формує цінність туристичного продукту. Для Австралії це особливо важливо, оскільки туристи часто очікують не лише фізичної активності, а й емоційного досвіду, унікальної природи, безпеки, якісної організації та екологічної відповідальності. Тому конкурентоспроможним буде не той туристичний продукт, який просто пропонує маршрут, а той, який забезпечує цілісне враження: активність, комфорт, безпеку, зміст і повагу до природи.

Отже, проєктування туристичного продукту у сфері активного туризму Австралії має базуватися на комплексному підході. Воно повинно враховувати природно-рекреаційний потенціал території, актуальні екологічні та кліматичні ризики, рівень туристичної інфраструктури, безпеку туристів, інтереси місцевих громад і вимоги сучасного туристичного ринку. На відміну від традиційного підходу, де основним завданням було створення маршруту та пакета послуг, сучасна модель активного туризму потребує управління досвідом, ризиками, впливом на природу та довгостроковою стійкістю дестинації.

Таким чином, активний туризм в Австралії є не лише видом рекреаційної діяльності, а й інструментом сталого розвитку територій. Він сприяє диверсифікації туристичного продукту, підтримці регіонального підприємництва, створенню робочих місць, популяризації природної та культурної спадщини, а також формуванню відповідального ставлення туристів до навколишнього середовища. Саме тому його розвиток має здійснюватися на основі балансу між економічною вигодою, якістю туристичного досвіду, безпекою та збереженням природних ресурсів Австралії.

3. Природно-географічний потенціал Австралії та його значення для розвитку активного туризму

Австралія є унікальною туристичною дестинацією світового рівня, оскільки поєднує риси окремого материка, держави-континенту та ізольованого природного простору з високим рівнем ландшафтного, кліматичного й біологічного різноманіття. Її географічне положення, значна віддаленість від інших материків, розташування у Південній та Східній півкулях, а також вихід до Індійського й Тихого океанів формують особливі передумови для розвитку різних видів активного туризму.

Австралія є найменшим материком Землі, однак її територія має надзвичайно різноманітну природну структуру. Материк омивається водами Індійського океану на заході та півдні, а на сході — морями Тихого океану, зокрема Кораловим і Тасмановим. Важливе туристичне значення має також острів Тасманія, який разом із материковою частиною формує єдиний туристично-рекреаційний простір Австралійського Союзу.

Берегова лінія Австралії порізана відносно слабо, однак саме прибережні території мають надзвичайно високу туристичну цінність. Особливо важливим природним об’єктом є Великий Бар’єрний риф, що простягається вздовж північно-східного узбережжя країни та є найбільшою кораловою системою світу. Його значення для активного туризму полягає у розвитку дайвінгу,

снорклінгу, морських прогулянок, каякінгу, екологічних турів і природо-пізнавальних маршрутів.

Рельєф Австралії переважно рівнинний, що зумовлено давньою геологічною основою материка. Значну частину території займають Центральна низовина та Західно-Австралійське плоскогір'я. На сході материка простягається Великий Вододільний хребет, у межах якого розташована найвища точка Австралії — гора Косцюшко. Незважаючи на порівняно невелику висоту гірських систем, вони мають важливе значення для розвитку пішохідного, гірського, лижного, велосипедного та природо-пізнавального туризму.

Австралія вважається одним із найнижчих і геологічно найстабільніших материків світу. На її території майже відсутні активні вулканічні процеси та сильні землетруси, що створює відносно сприятливі умови для організації безпечних туристичних маршрутів. Водночас природні умови материка є досить контрастними, тому проєктування активних турів потребує уважного врахування кліматичних, сезонних і ландшафтних особливостей.

Клімат Австралії суттєво впливає на можливості рекреаційного й туристичного використання території. Оскільки материк розташований у Південній півкулі, найтеплішим місяцем є січень, а найхолоднішим — липень. Північ країни належить до субекваторіального кліматичного поясу, для якого характерні жарке вологе літо та сухі зимові місяці. Центральні й західні райони перебувають у зоні тропічного сухого клімату, тому значну частину території займають пустелі та напівпустелі. Південні райони мають субтропічні риси, а Тасманія — більш помірні кліматичні умови.

Таке кліматичне різноманіття створює широкі можливості для сезонного планування активного туризму. Наприклад, південні та південно-східні райони є більш придатними для тривалого рекреаційного використання, тоді як північні й центральні території потребують чіткішого планування через високі температури, посушливість, сезонні зливи, пилові вітри та загальні кліматичні ризики. Отже, кліматичний фактор є одним із ключових у розробленні маршрутів активного туризму в Австралії.

Внутрішні води Австралії розвинені нерівномірно. Найбільшою річковою системою є Муррей — Дарлінг, однак значна частина території материка належить до областей внутрішнього стоку. Для Австралії характерні тимчасові водотоки, які наповнюються водою переважно після дощів. Водночас важливим природним ресурсом є підземні води, зокрема Великий Артезіанський басейн. Для активного туризму водні ресурси мають значення передусім у контексті каякінгу, річкових маршрутів, кемпінгу, природо-пізнавальних подорожей і забезпечення туристичної інфраструктури у віддалених районах.

Біорізноманіття Австралії є одним із найцінніших ресурсів для розвитку природоорієнтованого та активного туризму. Ізольованість материка зумовила високий рівень ендемізму рослинного і тваринного світу. Значну частину території займають савани, напівпустелі, пустелі, вологі та змінно-вологі ліси, мангрові узбережжя, субтропічні евкаліптові ліси. Саме різноманітність природних комплексів створює умови для організації спостереження за дикою

природою, фототурів, екологічних маршрутів, пішохідних подорожей і дослідницьких турів.

Особливу туристичну цінність мають унікальні представники австралійської фауни — кенгуру, коали, вомбати, єхидни, качкодзьоби, казуари, крокодили та численні види птахів і рептилій. Присутність великої кількості ендемічних видів посилює пізнавальну цінність туристичних маршрутів, але водночас потребує відповідального ставлення до природного середовища, регулювання туристичних потоків і дотримання природоохоронних норм.

Австралія має значний потенціал для розвитку активного туризму завдяки наявності великої кількості природоохоронних територій, національних парків і резерватів. Їх роль полягає не лише в охороні природних комплексів, а й у створенні можливостей для контрольованого туристичного відвідування, розвитку екологічної освіти, пішохідних маршрутів, оглядових майданчиків, кемпінгів та інтерпретаційних центрів. Таким чином, національні парки є важливою інфраструктурною та природоохоронною основою активного туризму.

Серед найбільш відомих природних туристичних територій Австралії слід виділити Блакитні гори, Снігові гори, Австралійські Альпи, Вікторіанські Альпи, хребти Макдоннелл і Масгрейв, пустельні райони Центральної Австралії, а також національний парк Улуру-Ката-Тьюта. Ці території мають високу пейзажну, пізнавальну, культурну та рекреаційну цінність. Вони є придатними для хайкінгу, трекінгу, кемпінгу, скелелазіння, оглядових маршрутів, фототуризму та культурно-пізнавальних подорожей.

Блакитні гори є одним із найпопулярніших природних туристичних районів країни. Вони приваблюють туристів глибокими каньйонами, лісовими масивами, карстовими печерами, оглядовими майданчиками та відомим скельним утворенням «Три сестри». Цей регіон є показовим прикладом поєднання природної привабливості, транспортної доступності та активних форм туристичного освоєння простору.

Центральна Австралія має інший тип туристичної привабливості. Її основою є пустельні ландшафти, унікальні скельні форми, культурне значення територій для корінних народів і відчуття просторової ізольованості. Найвідомішим об’єктом цього району є Улуру — монолітна скеля, що має не лише природне, а й сакральне значення. Саме поєднання природної унікальності та культурної глибини робить Центральну Австралію важливою дестинацією активного й культурно-пізнавального туризму.

Не менш важливим ресурсом є Великий Бар’єрний риф. Він формує основу для розвитку морського активного туризму, зокрема дайвінгу, снорклінгу, морських екскурсій, підводної фотографії та освітніх природоохоронних програм. Однак саме цей об’єкт демонструє необхідність балансу між туристичним використанням і захистом вразливих екосистем. Надмірне навантаження, зміни температури океану та інші екологічні ризики потребують впровадження принципів сталого управління туризмом.

Культурно-історичний потенціал Австралії також відіграє важливу роль у розвитку активного туризму. Хоча країна не має великої кількості давніх

архітектурних пам’яток у європейському розумінні, її культурна цінність значною мірою пов’язана зі спадщиною корінних народів. Наскельні малюнки, священні природні об’єкти, усні традиції, міфологічні уявлення та локальні культурні практики є важливою складовою туристичного досвіду. У цьому контексті активний туризм має розвиватися етично, з повагою до прав, традицій і духовного значення територій для First Nations.

Отже, природний потенціал Австралії є фундаментальною основою розвитку активного туризму. Його формують географічна ізольованість, різноманітність кліматичних умов, контрастність ландшафтів, унікальне біорізноманіття, наявність природоохоронних територій, морських і пустельних дестинацій, а також культурна спадщина корінних народів. Саме сукупність цих чинників забезпечує Австралії високий рівень конкурентоспроможності на міжнародному ринку активного, пригодницького та природоорієнтованого туризму.

Таблиця 7 - Природні передумови розвитку активного туризму в Австралії

Природна передумова	**Характеристика**	**Значення для активного туризму**
Географічне положення	Віддаленість від інших материків, оточення водами Індійського й Тихого океанів	Формує образ унікальної та екзотичної дестинації
Прибережні території	Узбережжя, острови, морські акваторії	Розвиток серфінгу, дайвінгу, снорклінгу, каякінгу
Великий Бар’єрний риф	Найбільша коралова система світу	Основа морського активного та природо-пізнавального туризму
Великий Вододільний хребет	Гірська система східної Австралії	Розвиток хайкінгу, трекінгу, скелелазіння, гірського туризму
Пустельні та напівпустельні райони	Центральна Австралія, Аутбек, Улуру	Експедиційні маршрути, кемпінг, 4WD-тури
Біорізноманіття	Високий рівень ендемізму флори й фауни	Фототуризм, спостереження за дикою природою, екотури
Національні парки	Природоохоронні території, туристичні стежки, оглядові маршрути	Контрольований розвиток активного туризму
Культурна спадщина First Nations	Наскельні малюнки, сакральні природні об’єкти, локальні традиції	Розвиток культурно-активних і пізнавальних маршрутів

Таким чином, Австралія має виняткові природні передумови для розвитку активного туризму. Її туристична привабливість визначається не окремими природними об’єктами, а системним поєднанням різних ресурсів: узбереж, коралових рифів, гірських районів, пустельних ландшафтів, унікальної флори й фауни, національних парків та культурної спадщини корінних народів. Саме це робить Австралію однією з найбільш перспективних дестинацій для розвитку активного, пригодницького, природо-пізнавального та екологічно відповідального туризму.

Австралія - сонячний континент антиподів з дивовижними тваринами. Дайвінг на Великому Бар'єрному рифі, екскурсії в Аделаиду, Брисбен і Мельбурн, пам'ятки Сіднея і села аборигенів. Послідовність пір року інша, чим в північній півкулі: зима з червня по серпень, літо з грудня по лютий. Середня температура: Канберра 6 °З в липні і 20 °З в грудні, Кэрнс 21 °З в липні і 28 °З в грудні, Мельбурн 10 °З в липні і 20 °З в грудні, Сідней 9 °З в липні і 25 °З в грудні. Незабутній підводний світ теплого океану, тропічні джунглі і самобутність прадавніх австралійських племен. Невичерпний набір розваги : підводне плавання у водах Великого Бар'єрного Рифа, купання у водоспадах серед диких джунглів, сафарі на джипах в лісах і пустелях, усе це створює спеціалізацію Австралії : пляжний, екологічний туризм, дайвінг. Головні курорти Австралії знаходяться на східному узбережжі, найпопулярніші з них - Золоте узбережжя і Великий Бар'єрний Риф.

Безумовно, однією з найважливіших причин приїзду туристів в Австралію є наявність в цій країні прекрасних пляжів, величезних по протяжності, що створює відмінні передумови для розвитку купально-пляжного і оздоровчого туризму. Саме відпочинок є метою приїзду для більш ніж 70% туристів (Tourism Research Australia, 2026a). Віддаленість Австралії від основних розвинених країн і, як наслідок, дорожнеча перельоту компенсуються відмінно розвиненою інфраструктурою туризму.

Найбільш відомі у всьому світі пляжі східного узбережжя Австралії, розташовані в штатах Квинсленд і Новий Південний Уельс. Основні туристичні зони відпочинку оздоровчого, пізнавального та спортивного направлення занесемо в таблицю 8.

Таблиця 8 – Туристичні зони відпочинку Австралії

Міста	**Зони відпочинку**	**Опис відпочинку**
Столиця штату Новий Південний Уельс - Сідней	Найвідоміші з них пляжі Бондай, Мэнли, Палм-бич. Серед інших пляжів Нового	Це морський курорт, що розкинувся по берегах затоки, що глибоко вдається до суші, Порт-Джексон. Поблизу Сіднея 30 океанських пляжів на Тихому океані і більше десяти пляжів в межах гавані. На південь від Сіднея розташована затока Ботани - улюблене місце відпочинку рибалки і яхтсменів.
	Південного Уельсу виділяються Уэст-бич і	Мальовничі пляжі на заході плавно переходять у Великий вододільний

	"Дев'яностомильне низинне узбережжя".	хребет. Контраст "море-гори" особливо цінується любителями відпочинку.
Курорти Квинсленда. курорт Голд-Коуст	Мэйн Бич	У 80 км на південь від Брисбена, головного міста цього штату, починається всесвітньо відомий (Золотий Берег) - що простягнулася на 42 км аж до кордону з Новим Південним Уельсом ланцюжок пляжів, готелів, ігрових майданчиків. Тут же знаходяться 2 кращі готелі узбережжя - Sheraton Mirage Gold Coast і найновіший готель - Palazzo Versace;
	Броуд Бич("широкий пляж")	Тут розташовані фешенебельні готелі Grand Mercure і Conrad Jupiters.
	Сэрферс-Пэрэдайз	Головний курорт Голд-Коуста, на території якого розташована більшість готелів(ANA, Novotel і інші). Тут все передбачено для відпочинку, активного спорту, масових розваг. Саме тут знаходяться кращі поля для гольфу. Також тут розташовані більше трьох десятків нічних клубів і дискотек;
Сонячний Берег.	Острів Фрейзер: пляжи Макаай, Чартерст-Тауэрс, Боуэн, Кэрнс, Куктаун.	Винятковою екзотикою рослинності, тваринного світу і пляжів володіє піщаний острів Фрейзер, що знаходиться поблизу узбережжя у міста Бандаберг.
На виході із затоки Сент-Вінсент на півдні Австралії	острів країни - Кенгуру.	створеного тут в 1919 році заповідника Флиндерс-Чейз, острів відомий своїми пологими піщаними пляжами. На о. Кенгуру відпочивають в основному жителі Аделаиди, він не наводнений туристами зі всього світу, тому відпочинок тут обходиться набагато дешевше, ніж на курортах Квинсленда.
Штат Західна Австралія. м. Перт	Банбери і Олбани.	Біля міста Перт спостерігаються рекордні за величиною висоти океанічних хвиль. Сюди зі всього світу з'їжджаються серфінгісти для катання на хвилях, проводяться змагання віндсерфінгу

Австралія посідає важливе місце на світовому туристичному ринку завдяки унікальному поєднанню природних, кліматичних, ландшафтних і культурних ресурсів. Для активного туризму особливе значення мають узбережжя Тихого та Індійського океанів, Великий Бар'єрний риф, національні парки, гірські райони, пустельні території Центральної Австралії, тропічні ліси, морські заповідники та природні об'єкти, пов'язані зі спадщиною корінних народів.

Одним із найбільш розвинених центрів активного й пляжного туризму є Золотий Берег, зокрема район Surfers Paradise. Ця дестинація поєднує пляжний відпочинок, серфінг, водні розваги, високий рівень готельної інфраструктури та інтенсивне міське туристичне середовище. У вихідному тексті зазначено, що Золотий Берег має статус великої курортної зони, де кількість туристів у пікові періоди може істотно перевищувати чисельність постійного населення . Це свідчить про значне туристичне навантаження на прибережну інфраструктуру та необхідність сталого управління потоками відвідувачів.

Важливу роль у розвитку активного туризму відіграє також Північна Територія. Дарвін, Арнемленд, національні парки та маршрути Центральної Австралії приваблюють туристів, орієнтованих на природо-пізнавальні, експедиційні, культурні й пригодницькі подорожі. Дарвін виконує функцію транспортного вузла та воріт до північних природних дестинацій, а також є центром розвитку морського, пляжного й природоорієнтованого туризму .

Морський активний туризм є однією з найсильніших складових туристичного продукту Австралії. До нього належать прогулянки катерами, морські екскурсії, подорожі суднами зі скляним дном, дайвінг, снорклінг, віндсерфінг, вітрильний спорт, морські регати, плавання, каякінг та інші водні активності. У вихідному матеріалі підкреслено, що морський транспорт і водні розваги є майже обов'язковою частиною туристичного досвіду в Австралії . Для активного туризму це має принципове значення, адже саме водні й прибережні ресурси формують міжнародний імідж країни як дестинації для пригодницького відпочинку.

Сучасний розвиток туризму в Австралії вже не доцільно пояснювати переважно наслідками пандемії. Туристична галузь країни поступово відновилася, а за даними Tourism Research Australia, у році, що завершився у грудні 2025 року, міжнародна відвідуваність Австралії досягла 8,3 млн поїздок. Це свідчить про повернення Австралії до активної участі в міжнародному туристичному русі та актуалізує інші, більш довгострокові виклики розвитку галузі (Tourism Research Australia, 2026a; Tourism Research Australia, 2026b).

Стратегічним орієнтиром для подальшого розвитку туристичної сфери Австралії є THRIVE 2030 — національна стратегія довгострокового сталого зростання visitor economy. Її бачення полягає у забезпеченні високоякісного туристичного досвіду та формуванні сталих вигід для економіки й громад. Для активного туризму це означає необхідність не лише нарощувати кількість туристів, а й підвищувати якість туристичного продукту, модернізувати інфраструктуру, диверсифікувати маршрути, знижувати екологічний тиск і розвивати безпечні природоорієнтовані подорожі [(Austrade, 2022, 2026).

Водночас активний туризм Австралії залишається дуже залежним від стану природного середовища. Найбільш серйозним довгостроковим викликом є кліматичні зміни. Parks Australia наголошує, що зміна клімату створює зростаючі труднощі для управління національними парками й резерватами, зокрема через підвищення температур, зміну режиму опадів і зростання ризиків для природних екосистем (Department of Climate Change, Energy, the Environment and Water, 2023, 2026a, 2026b). Для активного туризму це означає потребу в сезонному плануванні маршрутів, адаптації туристичних програм до погодних умов, посиленні інформування туристів і впровадженні систем раннього попередження.

Однією з найактуальніших проблем є лісові пожежі. У вихідному тексті наведено приклад сезону 2019/2020 років, коли масштабні пожежі завдали значних втрат туристичній галузі, пошкодили природні території та спричинили евакуацію туристів із небезпечних зон . Для активного туризму це особливо важливо, оскільки значна частина маршрутів проходить через національні парки, лісові масиви, гірські райони та природні дестинації, які є вразливими до пожежних ризиків.

Окрему увагу необхідно приділити Великому Бар'єрному рифу. Він є одним із головних центрів морського активного туризму, але водночас належить до найбільш вразливих екосистем Австралії. Great Barrier Reef Marine Park Authority зазначає, що риф стикається з комплексом загроз, сукупний вплив яких може послаблювати його здатність до відновлення, зокрема після масових подій знебарвлення коралів (Great Barrier Reef Marine Park Authority, 2026b). Отже, розвиток дайвінгу, снорклінгу, морських екскурсій і каякінгу в цій зоні має базуватися на принципах низьковпливового туризму, контролю навантаження та природоохоронної відповідальності операторів.

Ще одним викликом є концентрація туристичних потоків у найбільш популярних дестинаціях. Золотий Берег, Великий Бар'єрний риф, Блакитні гори, Улуру-Ката-Тьюта, Тасманія та окремі національні парки приймають значні потоки відвідувачів. Це створює ризики перевантаження інфраструктури, зростання антропогенного тиску на природні території, підвищення вартості послуг і погіршення якості туристичного досвіду. Тому перспективним напрямом є розвиток альтернативних маршрутів, локальних туристичних продуктів і менш відомих природних дестинацій.

Важливою проблемою залишається безпека туристів. Активний туризм за своєю природою пов'язаний із підвищеним рівнем ризику, оскільки передбачає перебування у відкритому природному середовищі, фізичне навантаження, водні активності, гірські маршрути, пустельні експедиції або контакт із дикою природою. Саме тому в Австралії особливого значення набувають професійна підготовка гідів, якісні інструктажі, страхування, цифрова навігація, маркування маршрутів, контроль погодних умов і доступність оперативної допомоги.

Також актуальною є проблема модернізації туристичної інфраструктури у віддалених регіонах. Для активного туризму недостатньо лише наявності природних ресурсів. Потрібні якісні visitor centres, кемпінгові зони,

транспортна доступність, пункти оренди спорядження, системи бронювання, цифрові карти, засоби зв'язку, маршрути різного рівня складності й безпечні місця для відпочинку. Показовим є розвиток туристичної інфраструктури в Центральній Австралії, зокрема відкриття нового visitor centre в Alice Springs, що має сприяти покращенню туристичного досвіду та підтримці регіональної туристичної економіки.

Отже, сучасні проблеми активного туризму Австралії мають комплексний характер. Вони пов'язані не лише з економічними коливаннями туристичного ринку, а передусім із необхідністю збереження природних ресурсів, адаптації до кліматичних змін, управління туристичними потоками, підвищення безпеки та модернізації туристичної інфраструктури.

Таблиця 9 - Сучасні проблеми розвитку активного туризму в Австралії та напрями їх вирішення

Проблема	**Прояв у сфері активного туризму**	**Можливі напрями вирішення**
Кліматичні зміни	Зростання температур, зміна сезонності, ризики для маршрутів у національних парках	Кліматична адаптація маршрутів, сезонне планування, системи раннього попередження
Лісові пожежі	Закриття парків, евакуація туристів, пошкодження природних маршрутів	Пожежний моніторинг, кризові протоколи, гнучке перенаправлення туристичних потоків
Вразливість Великого Бар'єрного рифу	Ризики для дайвінгу, снорклінгу й морських екскурсій через деградацію коралів	Обмеження навантаження, екологічні стандарти для операторів, reef-safe практики
Перевантаження популярних дестинацій	Надмірна концентрація туристів у відомих природних локаціях	Диверсифікація маршрутів, розвиток альтернативних територій, попереднє бронювання
Безпека туристів	Ризики травм, спеки, втрати орієнтації, небезпечної фауни, водних пригод	Сертифікація гідів, інструктажі, страхування, цифрова навігація
Недостатня інфраструктура у віддалених регіонах	Обмежений доступ, нестача інформаційних центрів, зв'язку, обладнання	Розвиток visitor centres, кемпінгів, транспортної логістики, цифрових сервісів
Комерціалізація природної спадщини	Ризик перетворення природних об'єктів лише на туристичний ресурс	Етичне управління, участь місцевих громад, природоохоронне регулювання
Нерівномірність	Частина дестинацій	Підтримка локальних

регіонального розвитку	перевантажена, інші залишаються недостатньо включеними у туристичний ринок	операторів, розвиток малих маршрутів, просування регіонів

Таким чином, активний туризм в Австралії має потужний потенціал завдяки природній унікальності країни, розвиненим прибережним і морським дестинаціям, національним паркам, пустельним ландшафтам, культурній спадщині корінних народів і високому міжнародному туристичному іміджу. Водночас його подальший розвиток залежить від здатності туристичної системи реагувати на сучасні виклики: кліматичні зміни, лісові пожежі, деградацію коралових екосистем, перевантаження популярних територій, потребу в безпеці та модернізації інфраструктури. Саме тому стратегія розвитку активного туризму в Австралії має ґрунтуватися на принципах сталості, безпеки, екологічної відповідальності, регіональної диверсифікації та високої якості туристичного досвіду.

Розвиток активного туризму в Австралії значною мірою визначається унікальністю її природного середовища. Саме різноманіття ландшафтів, наявність океанічних узбереж, тропічних лісів, пустельних територій, національних парків, морських заповідників і природних дестинацій світового значення формує високу туристичну привабливість країни. Водночас природне середовище Австралії є не лише ресурсом активного туризму, а й джерелом певних ризиків, які необхідно враховувати під час проєктування туристичних маршрутів і організації подорожей.

Одним із важливих безпекових чинників активного туризму є контакт туристів із дикою природою. Австралія відома високим рівнем біологічного різноманіття та значною кількістю ендемічних видів. Частина представників австралійської фауни може становити небезпеку для людини за умов недотримання правил поведінки. Йдеться про отруйних змій, павуків, диких собак динго, казуарів, морських крокодилів, акул, кубомедуз і синьокільцевих восьминогів. Тому безпека туриста в Австралії залежить не лише від якості туристичної інфраструктури, а й від рівня поінформованості, відповідальної поведінки та дотримання рекомендацій місцевих служб.

Для активного туризму особливо актуальними є ризики, пов’язані з перебуванням у природних і малоконтрольованих середовищах. Під час пішохідних маршрутів, кемпінгу, експедиційних турів, відвідування тропічних лісів або пустельних територій туристи можуть стикатися з отруйними зміями, павуками, агресивною поведінкою диких тварин або складними погодними умовами. У таких ситуаціях важливими є попередній інструктаж, супровід кваліфікованого гіда, наявність аптечки, засобів зв’язку, навігації та чітке дотримання маршруту.

Окрему групу ризиків становлять морські й пляжні активності. Австралія є однією з провідних дестинацій для серфінгу, дайвінгу, снорклінгу, каякінгу, плавання та морських прогулянок. Проте саме водне середовище може бути пов’язане з небезпекою через наявність кубомедуз, синьокільцевих

восьминогів, акул і морських крокодилів. Особливо обережними туристи мають бути в північних прибережних районах Австралії, де сезонна поява небезпечних медуз обмежує можливості безпечного купання. Тому використання спеціального захисного спорядження, купання лише у визначених місцях і дотримання попереджувальних знаків є обов'язковими умовами безпечного активного відпочинку.

Важливу роль у забезпеченні безпеки туристів відіграє система попереджувальних знаків і пляжних прапорів. На австралійських пляжах застосовується міжнародна система візуального інформування, яка допомагає відвідувачам швидко оцінити рівень безпеки перебування у воді. Червоно-жовті прапори позначають зону, де дозволено купатися під наглядом рятувальників; жовтий колір попереджає про необхідність обережності; червоний забороняє купання; чорно-білі прапори можуть позначати зони, де заборонено серфінг або інші водні активності. Така система є важливою складовою управління ризиками у прибережному активному туризмі.

Особливе значення має і правильна поведінка туристів у разі зустрічі з дикими тваринами. Більшість небезпечних представників австралійської фауни не нападають на людину без причини. Ризик виникає переважно тоді, коли туристи намагаються наблизитися до тварин, годувати їх, торкатися, фотографувати з надто близької відстані або ігнорувати попереджувальні знаки. Тому одним із головних принципів безпеки в активному туризмі Австралії є дотримання дистанції та невтручання у природну поведінку тварин.

У сучасних умовах важливим інструментом підвищення безпеки активних туристів є цифровізація. Туристи можуть використовувати мобільні застосунки, які містять інформацію про місцеву фауну, отруйні види, правила першої допомоги, симптоми укусів, рекомендації щодо поведінки в природному середовищі та маршрути безпечного пересування. Такі цифрові сервіси підвищують рівень самостійної підготовки туриста і водночас доповнюють роботу гідів, рятувальних служб та інформаційних центрів.

Разом із ризиками, пов'язаними з дикою природою, активний туризм Австралії стикається з низкою ширших проблем. До них належать кліматичні зміни, лісові пожежі, дефіцит прісної води у віддалених районах, значні відстані між туристичними об'єктами, географічна віддаленість країни від основних міжнародних ринків, антропогенне навантаження на природні території, а також потреба в модернізації інфраструктури безпеки. Усе це свідчить про необхідність комплексного управління активним туризмом, яке має поєднувати природоохоронні, сервісні, освітні та безпекові заходи.

Таким чином, природне середовище Австралії одночасно є головною конкурентною перевагою та важливим викликом для розвитку активного туризму. Його ефективне використання потребує не лише популяризації природних дестинацій, а й системного управління ризиками. Безпечний активний туризм в Австралії має ґрунтуватися на поінформованості туристів, професійності гідів, якості інфраструктури, цифровій підтримці, дотриманні природоохоронних норм і повазі до дикої природи.

Таблиця 10 - Основні природні ризики активного туризму в Австралії та заходи безпеки

Група ризиків	**Потенційна небезпека для туристів**	**Найбільш вразливі види активного туризму**	**Основні заходи безпеки**
Отруйні змії та павуки	Укуси, алергічні реакції, інтоксикація	Трекінг, кемпінг, екскурсії в лісових і пустельних районах	Закрите взуття, уважність на маршруті, інструктаж, аптечка, знання правил першої допомоги
Дикі собаки динго	Агресивна поведінка у разі провокації або годування	Кемпінг, природо-пізнавальні тури, відвідування віддалених територій	Не годувати тварин, не наближатися, зберігати продукти у закритих контейнерах
Казуари	Можлива агресія у разі наближення до птаха або його потомства	Екотури, маршрути тропічними лісами, фототуризм	Дотримуватися дистанції, не годувати, не провокувати, виконувати вказівки гіда
Кубомедузи та інші отруйні морські істоти	Опіки, токсичні реакції, загроза життю	Плавання, снорклінг, дайвінг, каякінг	Купання у дозволених місцях, захисний костюм, дотримання сезонних попереджень
Акули	Ризик нападу у відкритих або необладнаних зонах	Серфінг, дайвінг, плавання	Купання між прапорами, уникнення небезпечних ділянок, виконання рекомендацій рятувальників
Морські крокодили	Напад у прибережних і річкових зонах півночі Австралії	Каякінг, риболовля, прогулянки біля води	Не заходити у воду в заборонених місцях, не наближатися до берегів із попереджувальними знаками
Лісові пожежі та спека	Евакуація, зневоднення, тепловий удар, закриття маршрутів	Хайкінг, трекінг, кемпінг, 4WD-тури	Перевірка прогнозів, запас води, сезонне планування, уникнення маршрутів під час пожежної небезпеки

Отже, активний туризм в Австралії має значний потенціал, однак його розвиток потребує особливої уваги до питань безпеки. Унікальна австралійська природа є важливою конкурентною перевагою країни, але водночас вона формує специфічні ризики для туристів. До них належать небезпечна фауна, морські загрози, кліматичні ризики, лісові пожежі, віддаленість маршрутів і потреба в якісному інформуванні. Тому перспективний розвиток активного туризму в Австралії має базуватися на принципах відповідальної поведінки, професійного супроводу, цифрової підтримки, екологічної свідомості та системного управління туристичною безпекою.

У процесі дослідження встановлено, що активний туризм в Австралії є одним із найбільш перспективних напрямів розвитку сучасної туристичної індустрії, оскільки він поєднує фізичну активність, пізнання природного середовища, пригодницький досвід, культурну взаємодію та принципи сталого використання туристичних ресурсів. На відміну від традиційних форм відпочинку, активний туризм передбачає безпосередню участь туриста у взаємодії з природним простором: подолання маршрутів, заняття водними й гірськими видами активності, перебування у національних парках, спостереження за дикою природою, знайомство з унікальними ландшафтами та культурною спадщиною корінних народів Австралії.

У роботі обґрунтовано, що Австралія має винятковий природно-рекреаційний потенціал для розвитку активного туризму. Його основу формують океанічні узбережжя, Великий Бар'єрний риф, Блакитні гори, Австралійські Альпи, пустельні території Центральної Австралії, національний парк Улуру-Ката-Тьюта, Тасманія, тропічні ліси, савани, напівпустелі, морські заповідники та численні природоохоронні території. Саме різноманітність природних комплексів створює умови для розвитку серфінгу, дайвінгу, снорклінгу, хайкінгу, трекінгу, каякінгу, кемпінгу, велотуризму, експедиційних маршрутів, фототуризму та природо-пізнавальних подорожей.

Визначено, що географічна ізольованість Австралії, її розташування між Індійським і Тихим океанами, значні відстані між туристичними об'єктами, кліматична контрастність і високий рівень ендемізму флори та фауни формують унікальний туристичний образ країни. Австралія сприймається на міжнародному туристичному ринку як дестинація природної унікальності, пригод, активного способу життя та екзотичного досвіду. Водночас саме ці природні особливості потребують відповідального управління, оскільки активний туризм без належного контролю може створювати додаткове навантаження на екосистеми.

Проаналізовано, що важливе місце у розвитку активного туризму Австралії належить морським і прибережним дестинаціям. Золотий Берег, Surfers Paradise, узбережжя Квінсленду, Великий Бар'єрний риф та інші прибережні райони є центрами розвитку серфінгу, морських прогулянок, дайвінгу, снорклінгу, вітрильного спорту, віндсерфінгу й інших водних активностей. Водночас саме прибережні території є особливо чутливими до кліматичних змін, туристичного навантаження, деградації коралових екосистем

і потребують впровадження низьковпливових форматів туристичного використання.

У роботі встановлено, що активний туризм в Австралії має не лише рекреаційне, а й соціально-економічне значення. Він сприяє розвитку регіональних туристичних систем, підтримці малого й середнього бізнесу, створенню робочих місць, розвитку транспортної, готельної, сервісної та інформаційної інфраструктури. Особливо важливим є його значення для віддалених територій, де природні ресурси часто виступають основою економічної активності та джерелом доходів для місцевих громад.

Окремо обґрунтовано, що активний туризм Австралії тісно пов'язаний із культурною спадщиною корінних народів. Багато природних об'єктів, зокрема Улуру та інші сакральні території, мають не лише рекреаційну, а й духовну, історичну та культурну цінність. Тому розвиток активного туризму має відбуватися з урахуванням етичних принципів: поваги до традицій First Nations, участі місцевих громад у туристичній діяльності, коректної інтерпретації культурної спадщини та недопущення комерціалізації сакральних територій без згоди їхніх носіїв.

У ході дослідження визначено актуальні проблеми розвитку активного туризму в Австралії. До них належать кліматичні зміни, лісові пожежі, деградація коралових рифів, дефіцит прісної води в окремих регіонах, антропогенне навантаження на природні території, перевантаження популярних дестинацій, значні відстані між туристичними об'єктами, потреба в модернізації туристичної інфраструктури, а також необхідність забезпечення безпеки туристів під час перебування у складному природному середовищі.

Особливу увагу приділено безпековим ризикам активного туризму. Встановлено, що унікальна природа Австралії є не лише конкурентною перевагою, а й джерелом певних небезпек. Туристи можуть стикатися з ризиками, пов'язаними з отруйними зміями та павуками, дикими собаками динго, казуарами, акулами, кубомедузами, синьокільцевими восьминогами, морськими крокодилами, високими температурами, пожежною небезпекою та віддаленістю маршрутів. Тому організація активного туризму в Австралії повинна обов'язково включати інструктажі, цифрову навігацію, страхування, професійний супровід, маркування маршрутів, пляжну систему попереджувальних прапорів і доступ до оперативної інформації про ризики.

Визначено, що сучасний туристичний продукт активного туризму в Австралії має бути комплексним. Він повинен включати не лише базові послуги — транспорт, проживання, харчування, супровід і страхування, — а й активну складову, безпекову систему, екологічну відповідальність, культурно-пізнавальний компонент, цифрову підтримку та емоційну цінність туристичного досвіду. Конкурентоспроможним є не просто маршрут, а цілісна туристична пропозиція, яка забезпечує туристу активність, безпеку, зміст, комфорт і повагу до природи.

Узагальнено, що перспективний розвиток активного туризму в Австралії має здійснюватися на засадах сталості. Це передбачає збалансування економічних інтересів туристичного бізнесу, потреб туристів, інтересів

місцевих громад і вимог охорони природного середовища. Особливо важливими є контроль туристичних потоків, розвиток альтернативних маршрутів, зниження навантаження на популярні об'єкти, підтримка локальних операторів, екологічна освіта туристів, використання цифрових технологій і впровадження стандартів відповідального туризму.

Отже, проведене дослідження дало змогу зробити висновок, що активний туризм в Австралії є стратегічно важливим напрямом розвитку туристичної індустрії країни. Його потенціал визначається унікальністю природних ресурсів, різноманітністю ландшафтів, високою пізнавальною цінністю територій, наявністю всесвітньо відомих природних об'єктів і сформованим міжнародним іміджем Австралії як країни пригод, природи та активного відпочинку. Водночас подальший розвиток цього напряму можливий лише за умови системного управління ризиками, модернізації інфраструктури, екологічної відповідальності, поваги до культурної спадщини та орієнтації на якісний і безпечний туристичний досвід.

REFERENCES:

Adventure Travel Trade Association. (2026). *What is adventure travel?* Retrieved May 28, from https://solutions.adventuretravel.biz/what-is-adventure-travel

Adventure Travel Trade Association. (2024). *Adventure travel industry snapshot.* ATTA. Retrieved May 28, from https://www.adventuretravel.biz/

Austrade. (2026). *THRIVE 2030 strategy: Growing Australia's visitor economy*. Retrieved May 28, from https://www.austrade.gov.au/en/how-we-can-help-you/programs-and-services/thrive-2030-strategy

Austrade. (2022). *THRIVE 2030: The re-imagined visitor economy strategy*. Australian Government. Retrieved May 28, 2026, from https://www.austrade.gov.au/en/news-and-analysis/publications-and-reports/thrive-2030-revised-the-re-imagined-visitor-economy-strategy

Beedie, P., & Hudson, S. (2003). Emergence of mountain-based adventure tourism. *Annals of Tourism Research, 30*(3), 625–643. https://doi.org/10.1016/S0160-7383(03)00043-4

Buckley, R. (2006). *Adventure tourism*. CABI. https://doi.org/10.1079/9781845931223.0000

Buckley, R. (2007). Adventure tourism products: Price, duration, size, skill, remoteness. *Tourism Management, 28*(6), 1428–1433. https://doi.org/10.1016/j.tourman.2006.12.003

Buckley, R. (2009). *Ecotourism: Principles and practices*. CABI.

Buckley, R. (2010). *Adventure tourism management*. Elsevier.

Buckley, R. (2011). Tourism and environment. *Annual Review of Environment and Resources, 36,* 397–416. https://doi.org/10.1146/annurev-environ-041210-132637

Department of Climate Change, Energy, the Environment and Water. (2026). *Climate change | Parks Australia*. Australian Government. Retrieved May 28, from

https://www.dcceew.gov.au/parks-heritage/national-parks/parks-australia/climate-change
Department of Climate Change, Energy, the Environment and Water. (2026). *National parks and reserves*. Australian Government. Retrieved May 28, from https://www.dcceew.gov.au/parks-heritage/national-parks
Department of Climate Change, Energy, the Environment and Water. (2023). *Director of National Parks climate change statement 2023*, from https://www.dcceew.gov.au/sites/default/files/documents/dnp-climate-change-statement-2023.pdf
Global Sustainable Tourism Council. (2026). *Ecotourism and sustainable tourism*. Retrieved May 28, 2026, from https://www.gstc.org/ecotourism/
Global Sustainable Tourism Council. (2026). *What is sustainable tourism?* Retrieved May 28, from https://www.gstc.org/what-is-sustainable-tourism/
Great Barrier Reef Marine Park Authority. (2026). *Planning your visit*. Retrieved May 28, from https://www2.gbrmpa.gov.au/visit/planning-your-visit
Great Barrier Reef Marine Park Authority. (2026). *Threats to the Great Barrier Reef*. Retrieved May 28, from https://www2.gbrmpa.gov.au/learn/threats-great-barrier-reef
Great Barrier Reef Marine Park Authority. (n.d.-c). *Tourism on the Great Barrier Reef*. Retrieved May 28, from https://www2.gbrmpa.gov.au/our-work/managing-activities-and-use/tourism/tourism-great-barrier-reef
Hall, C. M., & Page, S. J. (2020). *The geography of tourism and recreation: Environment, place and space* (5th ed.). Routledge.
Hall, C. M., & Weiler, B. (1992). *Special interest tourism*. Belhaven Press.
Harriott, V. J. (2002). *Marine tourism impacts and their management on the Great Barrier Reef* (CRC Reef Research Centre Technical Report No. 46). CRC Reef Research Centre. Retrieved May 28, from https://www.rrrc.org.au/wp-content/uploads/2014/04/Technical-Report-46.pdf
Knowles, N. L. B. (2019). Targeting sustainable outcomes with adventure tourism: A political ecology approach. *Annals of Tourism Research, 79*, Article 102809. https://doi.org/10.1016/j.annals.2019.102809
Newsome, D., Dowling, R. K., & Moore, S. A. (2005). *Wildlife tourism*. Channel View Publications.
Newsome, D., Moore, S. A., & Dowling, R. K. (2013). *Natural area tourism: Ecology, impacts and management* (2nd ed.). Channel View Publications.
Page, S. J., & Connell, J. (2020). *Tourism: A modern synthesis* (5th ed.). Routledge.
Parks Australia. (2026). *Buy your pass: Uluṟu-Kata Tjuṯa National Park*. Retrieved May 28, from https://uluru.gov.au/plan/buy-your-pass/
Parks Australia. (2026). *National parks*. Retrieved May 28, from https://parksaustralia.gov.au/national-parks/
Parks Australia. (2026). *Uluṟu-Kata Tjuṯa National Park*. Retrieved May 28, from https://uluru.gov.au/
Pforr, C., & Dowling, R. (2020). *Consumer tribes in tourism: Contemporary perspectives on special-interest tourism*. Springer.

Queensland Government. (2026). *Park alerts and safety information*. Retrieved May 28, from https://parks.desi.qld.gov.au/park-alerts

Queensland Government. (2026). *Visit with care: Parks and forests*. Retrieved May 28, from https://parks.qld.gov.au/before-you-visit/visit-with-care

Schmidt Rojas, N. (2025). Regenerative adventure tourism: Going beyond sustainability. *Tourism Review*, *80*(1), 270–285.

Surf Life Saving Australia. (2026). *Beach safety*. Retrieved May 28, from https://beachsafe.org.au/surf-safety

Tourism and Events Queensland. (2026). *Great Barrier Reef resources*. Retrieved May 28, 2026, from https://teq.queensland.com/au/en/industry/industry-resources/great-barrier-reef-resources

Tourism Australia. (2026). *Gold Coast guide*. Retrieved May 28, from https://www.australia.com/en/places/brisbane-and-surrounds/guide-to-the-gold-coast.html

Tourism Australia. (2026). *Guide to Darwin*. Retrieved May 28, from https://www.australia.com/en/places/darwin-and-surrounds/guide-to-darwin.html

Tourism Australia. (2026). *Guide to Tasmania*. Retrieved May 28, from https://www.australia.com/en/places/hobart-and-surrounds/guide-to-tasmania.html

Tourism Australia. (2026). *Guide to the Blue Mountains*. Retrieved May 28, from https://www.australia.com/en/places/sydney-and-surrounds/guide-to-the-blue-mountains.html

Tourism Australia. (2026). *How to have a low-impact holiday on the Great Barrier Reef*. Retrieved May 28, from https://www.australia.com/en-us/places/cairns-and-surrounds/sustainable-holiday-great-barrier-reef.html

Tourism Australia. (2026). *Nature and national parks in Australia*. Retrieved May 28, from https://www.australia.com/en-gb/things-to-do/nature-and-national-parks.html

Tourism Australia. (2026). *THRIVE 2030: The re-imagined visitor economy*. Retrieved May 28, from https://www.tourism.australia.com/en/about/reports/reimaging-the-visitor-economy.html

Tourism Research Australia. (2026). *International tourism results*. Retrieved May 28, from https://www.tra.gov.au/en/tourism-statistics/international-tourism-results

Tourism Research Australia. (2026). *National visitor survey results*. Retrieved May 28, from https://www.tra.gov.au/en/tourism-statistics/domestic-tourism-results

Tourism Research Australia. (2026). *Tourism statistics*. Retrieved May 28, from https://www.tra.gov.au/

Tropical North Queensland. (2026.). *Sustainable travel: Cairns & Great Barrier Reef*. Retrieved May 28, from https://tropicalnorthqueensland.org.au/plan-your-trip/sustainable-travel/

UN Tourism. (2026.). *Sustainable development*. Retrieved May 28, from https://www.untourism.int/sustainable-development

ABSTRACTS

Section 1. Historical aspects, evolution, and modern transformations of key destinations

***Vadym Orekhovskyi*. Tourism in the Ancient World: Features of Development in Ancient Greece and Rome**. The aim of the study is a comprehensive analysis of the development of travel and early forms of tourism in Ancient Greece and the Roman Empire. It reveals the main conditions of travel in the ancient world: the condition of roads, means of transport, the features of sea travel, as well as the risks associated with robbery and piracy. Considerable attention is paid to the social aspects of travel, in particular the institutios of hospitality and the formation of the first elements of tourism infrastructure. The author examines in detail different types of travel: religious, sports, health, educational, trade. It is shown that such travel was an important component of the cultural, economic and religious life of ancient societies. The emergence of elements of tourist culture - souvenirs, graffiti, guide services and the emergence of specialized travel routes - is highlighted. In general, the study demonstrates that in the ancient world there were already numerous features inherent in modern tourism.

***Vasylchuk Volodymyr*. Historical aspects of the evolution of tourism in Germany.** The section explores the genesis, evolution, and current state of the tourism sector and the hotel industry in Germany in the context of world civilization development and globalization processes. The transition from spontaneous travel to organized tourism under the influence of industrialization and the expansion of railway and shipping transport is examined. The evolution of theoretical approaches to tourism studies (ranging from early German-language concepts of Fremdenverkehr to modern interdisciplinary research) is analyzed. Special attention is paid to the philosophical and anthropological aspects of travel through the concept of Homo viator, as well as the role of sacred texts and pilgrimage in the historical development of journeys.
The stages of the formation of the hospitality industry are highlighted—from ancient and medieval roadside taverns and monastic shelters to luxury grand hotels and modern hotel chains. The regional specifics of tourism development in the federal states of Germany are investigated, focusing on the role of the exhibition business, gastronomic and wine tourism (features of German winemaking and traditional festivals such as Oktoberfest), as well as health, wellness, and sanatorium-resort potential. A statistical and economic analysis of the relationship between regional GDP and tourism development indicators is carried out. The activities of leading

industry associations and the state policy supporting and regulating the tourism sector at the present stage are characterized.

***Tsypko Victoria*. Cruise Tourism in the Context of Global Transformations and Challenges: The UAE Experience**. This section of the monograph highlights the theoretical and methodological foundations and current development trends of cruise tourism as a highly dynamic element of the global hospitality industry. The evolution of water journeys, the specifics of cruise product classification, as well as key organizational, legal, and marketing aspects of marine and river tourism operations are examined. Special attention is focused on analyzing the infrastructure potential, route geography, and consumer behavior patterns on a global scale.

Using the United Arab Emirates as a case study, the prospects of transforming the region into a leading global cruise hub are comprehensively analyzed. The role of key port terminals (Dubai, Abu Dhabi, and Sharjah) and the Cruise Arabia regional alliance in developing multimodal logistics and the «Fly-Cruise» system is determined. The socio-economic impact of the industry, the influence of seasonality, and environmental safety challenges are assessed, alongside outlining strategic directions for the sustainable development of cruise tourism taking into account modern trends in decarbonization and digitalization.

***Borysova Oksana.* Sightseeing Objects in the Area Studies of France**. The monograph examines the theoretical and practical aspects of studying France's excursion sites within the context of country studies and the development of excursion tourism. Particular attention is devoted to the historical-cultural, sacred, and memorial dimensions of the country’s tourism space, which allows for revealing the multifaceted nature of its national heritage, the specifics of cultural memory formation, and the significance of material and immaterial values in preserving historical identity. Within the framework of the research, necropolis excursion sites are considered as sources of historical information and components of the cultural landscape, along with France's sacred natural and cultural heritage as an important resource for educational tourism.

A special place is occupied by the study of memorial locations associated with the life and activities of prominent representatives of Ukraine, which contributes to deepening the understanding of Ukrainian-French cultural interrelations and actualizes the potential of such sites in the development of thematic excursion routes aimed at fostering international cultural dialogue.

Section 2. Economic impact, specialized types, and regional specificities

Shcherbakova Nadiia. **The Impact of International and Domestic Tourism on the US Economy**. This work examines the impact of international and domestic tourism on the economy of the United States of America. It analyses trends in tourist flows, expenditure, value added and employment, and identifies the role of tourism in the development of transport infrastructure, the hotel and restaurant sector, the retail trade and the entertainment industry. The paper examines the characteristics of the recovery of tourism following the COVID-19 pandemic, current trends in international and domestic tourism demand, as well as the main challenges and prospects for the development of the US tourism industry. It substantiates the cross-sectoral nature of tourism and its significance for economic growth, job creation and regional development.

Lavrynovych Olena. **Theoretical Foundations and Dimensions of Inclusive Tourism Implementation: The Spanish Experience**. The study provides a comprehensive theoretical and methodological examination of inclusive tourism as an integral component of the contemporary socially oriented development of the tourism sector. It analyzes the evolution of conceptual foundations of accessibility in tourism—ranging from socio-compensatory models and the «tourism for all» concept to modern universal approaches and the barrier-free paradigm, which is of particular relevance to Ukraine in the context of postwar recovery. The multifunctional nature of inclusive tourism is revealed, combining recreational, rehabilitation, and sociocultural functions, while ensuring the integration of universal design principles across all stages of tourism product creation. The core dimensions of inclusive tourism implementation—state-regulatory, infrastructural, organizational-managerial, sociocultural, and personal—are identified and characterized, forming a holistic analytical model for ensuring an accessible and barrier-free environment. Based on the generalization of international experience (specifically Spanish practices) and domestic realities, the study substantiates pathways for developing an inclusive tourism ecosystem that harmonizes public policy, digital technologies, transport infrastructure, and professional ethics to guarantee equal opportunities, mobility, and respect for human dignity.

Gedin Maksim. **Features of the Development of Cultural and Educational Tourism in China and Ukraine**. This paper examines the distinctive nature and uniqueness of the development of cultural and educational tourism in China and Ukraine. It analyses its key destinations and main trends, which characterise the significance and essence of this category. It has been established that, in addition to

its informational nature, this type of tourism is also cognitive, educational and elitist in character, promoting and explaining cultural ideas aimed at satisfying consumer needs through the use of tourism products. It has been established that both countries possess exceptionally rich resources; however, their tourism potential, infrastructure and management strategies differ significantly. The key factors for the successful development of cultural and educational tourism in China have been analysed, in particular government policy, strategic planning, infrastructure projects and the active digitalisation of the cultural sector. A comparative analysis has been carried out between the Chinese experience and the opportunities for Ukraine, where historical, cultural and religious tourism holds significant potential. The prospects for implementing China's best practices to develop Ukrainian cultural and educational tourism have been identified. Historical parallels and opportunities for the development of religious tourism in China and Ukraine have been established, using the example of the potential for organising pilgrimage tours within the framework of Buddhism, Taoism and the educational and cultural practices of Confucianism.

Ivasyshyna Nataliia. **Current State and Prospects for Tourism Development in Brazil**. The study examines the current state and development prospects of tourism in Brazil in the context of international tourism and the global services market. It considers the economic, social, and integration functions of international tourism and identifies the key factors influencing its development, including economic conditions, infrastructure, political stability, and security. Particular attention is paid to Brazil's significant tourism potential, based on its natural resources, cultural heritage, and opportunities for developing various types of tourism, including beach, ecotourism, cultural, educational, and event tourism. The study identifies the main challenges facing Brazil's tourism industry, such as security concerns, uneven infrastructure development, socioeconomic disparities, and environmental issues. A comparative analysis of Brazil, Mexico, and Spain highlights Brazil's relative disadvantages in tourism infrastructure and the scale of international tourist flows, while also demonstrating its considerable potential for future growth. The results of PEST and SWOT analyses confirm that effective government policies and investment support can contribute to strengthening Brazil's position in the global tourism market. The study concludes that international tourism is an important driver of economic development and that Brazil has favourable conditions for further tourism industry expansion.

Section 3. Innovation, sustainable development, and historical and cultural potential of markets

***Bondarenko Vladislava*. Innovative Mechanisms for the Development of Canada's Hotel Business in the Context of Digitalization, Sustainable Tourism, and Transformation of Consumer Demand**. This research examines the mechanisms and strategic approaches underpinning the innovative development of Canada's hotel industry amid the ongoing digital transformation of the economy, the advancement of sustainable tourism, and the evolution of consumer demand. It provides a comprehensive analysis of the principal determinants of structural and operational change within the sector, including technological progress, shifting tourist preferences, the recovery of the tourism industry following the global pandemic, and the distinctive regional and natural tourism assets of Canada. Particular emphasis is placed on the implementation and integration of digital technologies into hotel management and service delivery, encompassing online reservation platforms, property management systems, artificial intelligence, process automation, and personalized guest services. Furthermore, the research examines the growing role of environmental responsibility, efficient resource utilization, and sustainable business practices in enhancing the operational effectiveness and competitive position of Canadian hotels.

The research establishes strategic priorities for the modernization of the hotel industry through the systematic integration of digital innovation, sustainability principles, customer-oriented management approaches, and human capital development. It identifies the principal opportunities and constraints associated with technological transformation, including capital investment requirements, cybersecurity threats, data protection challenges, workforce competencies, and organizational adaptation. The proposed conceptual framework underscores the importance of aligning technological innovation, environmental sustainability, and service quality to strengthen the long-term resilience, adaptability, and competitiveness of Canada's hotel sector. The theoretical and practical implications of the research may be relevant to scholars, academic professionals, students, tourism and hospitality practitioners, and policymakers engaged in advancing sustainable and innovation-oriented development within the hospitality industry.

***Ivanchuk Svitlana*. The Uniqueness of Active Tourism in Australia**. The development of active tourism in Australia is examined in the context of the country's unique natural and recreational resources, tourism infrastructure, and current trends in the global tourism industry. It explores theoretical approaches to defining active and adventure tourism and their relationship with the sustainable

development of tourist destinations, the protection of natural heritage, and the preservation of cultural values. The book characterizes Australia's key resources for active recreation, including ocean coastlines, coral reefs, mountain ranges, desert landscapes, tropical rainforests, national parks, and protected natural areas. Particular attention is paid to such tourism activities as trekking, hiking, surfing, diving, cycling, camping, kayaking, rock climbing, and adventure travel.
The book highlights the socioeconomic significance of active tourism for regional development in Australia, support for local communities and small and medium-sized tourism businesses, and enhancement of the country's international tourism appeal. It examines current challenges facing this sector, including tourist safety, the conservation of vulnerable ecosystems, the management of tourist flows, adaptation of infrastructure to climate change, and compliance with environmental responsibility principles. The importance of an integrated approach to tourism product development is substantiated, emphasizing the combination of natural resources, physical activity, cultural experiences, quality services, and the responsible use of tourist destinations. The book may be of interest to researchers, educators, students, tourism professionals, and anyone interested in the development of active tourism and the sustainable management of tourist destinations.

***Podpisnov Denys*. Military-historical heritage as a factor in the development of international tourism in Poland and the Baltic states**. This chapter examines military-historical heritage as a driver of international tourism development in Poland and the Baltic states. Drawing on the concept of dissonant heritage (Tunbridge & Ashworth), it uses systemic, comparative and structural-functional approaches to identify the shared mechanisms and the regional differences in how a militarised past is turned into a tourism product. The Polish model is multilayered. It combines the adaptive reuse and museumisation of fortifications and castles (Malbork, Zamość, Toruń, Modlin, Przemyśl), the conversion of former Soviet garrison towns (Bornesulinowo), the development of dispersed battlefield landscapes (the Battle of Łódź), the modernisation of interpretive museums (the Warsaw Rising Museum), and the ethically regulated memorialisation of Nazi camps (Auschwitz-Birkenau, Majdanek, Sobibór). The Baltic model is built mainly on twentieth-century "difficult" heritage: occupations, the Cold War and the restoration of independence. It rests on the "brown" and "green" heritage of the former Soviet coastal zone and on cross-border cooperation through the Military Heritage project. The revitalisation cases of Lennusadam in Tallinn, Karosta in Latvia and the Cold War Museum near Plungė in Lithuania show different ways of balancing commercialisation with memorial ethics. The author concludes that military heritage becomes a competitive international tourism resource only with effective institutional management, diversified funding

(including EU funds), modern interpretation, adequate infrastructure and the involvement of local communities. In both regions, military-historical tourism has moved beyond a niche segment. It now serves as a multifunctional instrument of regional development, cultural diplomacy, historical education and territorial branding.

ABOUT THE AUTHORS

Section 1. Historical aspects, evolution, and modern transformations of key destinations

1.1. *Vadym Orekhovskyi* – D. Sc. in Historical Sciences. Professor.
Professor of the department of food technologies, hotel and restaurant and tourist service. Chernivtsi trade and economic institute.
State University of Trade and Economics. Chernivtsi. Ukraine

1.2. *Vasylchuk Volodymyr* – D.Sc. in Historical Sciences. Professor.
Head of the Department of History and Tourism.
Kyiv National Linguistic University. Kyiv. Ukraine.

1.3. *Tsypko Victoria* – Professor. Professor at the department of Tourism.
Head at the Department of Tourism.
National Transport University. Kyiv. Ukraine

1.4. *Borysova Oksana* – Ph. D in Geographic Sciences.
Associate Professor of the Department of Tourism.
National Transport University. Kyiv. Ukraine.

Section 2. Economic impact, specialized types, and regional specificities

2.1. *Shcherbakova Nadiia* – Ph. D in Economic Sciences
Associate Professor. Associate Professor of the Department of Tourism.
National Transport University. Kyiv. Ukraine.

2.2. *Lavrynovych Olena* – Ph. D in Philosophy Sciences.
Associate Professor of the Department of Philosophy and Pedagogical.
National Transport University. Kyiv. Ukraine.

2.3. *Gedin Maksim* – Ph. D in Historical Science, Associate Professor .
Associate Professor of the Department of History and Tourism.
Kyiv National Linguistic University. Kyiv. Ukrain.

2.4. *Ivasyshyna Nataliia* – Ph. D in Economic Sciences.
Associate Professor. Associate Professor of the Department of Tourism.
National Transport University. Kyiv. Ukraine.

Section 3. Innovation, sustainable development, and historical and cultural potential of markets

3.1. *Bondarenko Vladislava* – Senior Lecturer of the Department of Tourism. National Transport University. Kyiv. Ukraine.

3.2. Ivanchuk Svitlana – Ph. D in Economic Sciences. Associate Professor. Associate Professor of the Department of Tourism. National Transport University. Kyiv. Ukraine.

3.3. *Podpisnov Denys* – Assistant Lecturer of the Department of Tourism National Transport University, Kyiv, Ukraine

INTERNATIONAL TOURISM IN THE MODERN WORD , PH Education and Sciense , 2026 , 305 p.

Editorial board

1. **Tsypko Victoriia**–Professor. Professor at the department of Tourism. Head at the Department of Tourism. National Transport University. Kyiv. (Ukraine);
2. **Vasylchuk Volodymyr** – D.Sc. in Historical Sciences. Professor. Head of the Department of History of Ukraine and Tourism. Kyiv National Linguistic University. Kyiv. (Ukraine);
3. **Shcherbakova Nadiia –** Ph. D in Economic Sciences. Associate Professor. Associate Professor of the Department of Tourism. National Transport University. Kyiv. (Ukraine).

Reviewers

Ing. Marek Dvořák, Ph.D., Ing.Paed.IGIP is an assistant professor and researcher at the Department of Trade and Finance, Faculty of Economics and Management (PEF) at the Czech University of Life Sciences Prague (ČZU) https://sciprofiles.com/profile/Dvorak

mgr. Yekimov Sergiy PhD , assistant professor ,Faculty of Business and Economics , Department of Business Economics, Mendel University in Brno https://pef.mendelu.cz/lide-na-mendelu/?pid=125349&psn=200

Publishing house Education and Science s.r.o.
· IČO : 271 56 877 · Olštýnská 607/1, Praha 8· MS v Praze , oddíl C,vložka 100614.

ISBN 978-80-909811-4-0

© Team of authors , 2026

TABLE OF CONTENTS

Section 1. Historical aspects, evolution, and modern transformations of key destinations

1.1. Tourism in the Ancient World: Features of Development in Ancient Greece and Rome 6
1.2. Historical Aspects of the Evolution of Tourism in Germany 35
1.3. Cruise tourism in the context of global transformations and challenges: The UAE experience 58
1.4. Excursion Objects in the Area Studies of France 84

Section 2. Economic impact, specialized types, and regional specificities

2.1. Impact of International and Domestic Tourism on the US Economy 109
2.2. Theoretical Foundations and Dimensions of Inclusive Tourism Implementation in Spain 143
2.3. Specifics of the Development of Cultural and Educational Tourism in China and Ukraine 162
2.4. Current State and Development Prospects of Tourism in Brazil 190

Section 3. Innovation, sustainable development, and historical and cultural potential of markets

3.1. Innovative Mechanisms for Hotel Business Development in Canada in the Context of Digitalization, Sustainable Tourism, and Consumer Demand Transformation 222
3.2. Uniqueness of Active Tourism in Australia 247
3.3. Military-Historical Heritage as a Factor in the Development of International Tourism in Poland and the Baltic States 276

Annotation 297

About the authors 304